

MYRESJÖ GAMLA KYRKA

Njudung var ett av de historiska små landen som ingick i landskapet Småland på medeltiden, men med rötter i förhistorisk tid. Gravfält och runstenar berättar om kontinuitet ner i järnålder och att människor varit bosatta i området sedan länge. På 1100-talet uppfördes ett antal stenkyrkor som står bevarade än idag och Myresjö gamla kyrka är en av dem. Stenkyrkan har troligen föregåtts av en träkyrka, kanske uppförd redan under 1000-talet.

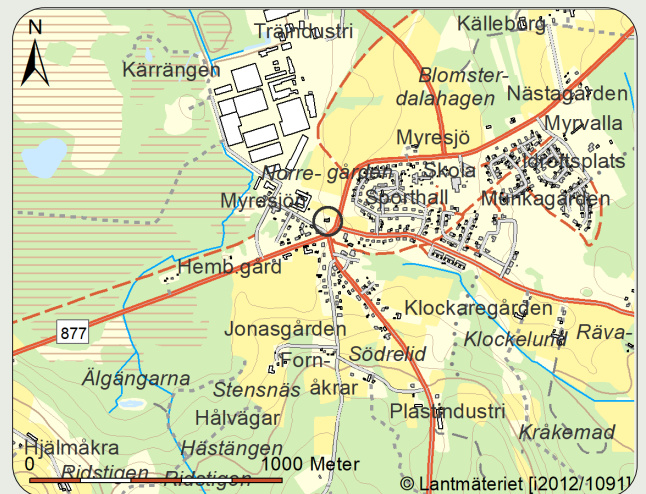
Myresjö gamla kyrka är en romansk absidkyrka utan torn. Sydportens valv är av välhuggen sandsten med en runsten inmurad på ena långsidan. År 1814 dömdes kyrkan ut av biskop Mörner och tanken på en ny kyrka föddes. Som tur är räddades kyrkan på 1920-talet och restaureringsprocessen sattes i gång. Kyrkan används idag för gudstjänster och visar stolt upp sin snart 1000 år långa historia.

Inne i kyrkan markerar en vid, senmedeltida triumfbåge långhuset och koret. Korväggarna pryds av ett romanskt måleri som har varit av hög kvalitet med figurer och dekor av röda och bruna toner. Målningarna består av långsmala gestalter med små huvuden och breda kanter med ornamentik. På tribunbågsväggen mellan koret och absiden kan vi på den norra sidan se en kvinna med händerna höjda i en dyrkande gest. På den södra sidan kan vi se en man utrustad med hjälm, lans och sköld. Dessa två personer har tolkats som ett världsligt stiftarpar som beställt och bekostat målningarna och mest troligt också varit involverade i kyrkans uppkomst. Övriga målningar och inredning så som predikstolen, triumfkrucifixet och dopfunten är troligtvis från tidigt 1600-tal.

Vid en arkeologisk undersökning i kyrkan år 1972 hittades en liten välarbetad träfigur som föreställer ett lejon. En gång i tiden har denna figur varit bemålad i grönt, rött och guld som vi än idag kan se en skymt av. Genom tiderna har lejon ristats på sten och även målats som motiv på sköldar, vapen och inredning. Lejonet har symboliserat makt, styrka och kraft. Åldern och till vad figuren har hört är dock oklart.

Portal från 1100-talet med inmurad runsten. Texten är skadad men berättar att den en gång, troligen på 1000-talet, rests efter "sin fader". Foto: Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLE 90

Fornlämning: L2022:526

HITTA HIT

Kyrkan ligger centralt i Myresjö samhälle 9 km väster om Vetlanda.

Koordinater:

N 6360100 / E 497548 (SWE-REF 99 TM) // N57.383703, E14.959216 (WGS84)

Se även <https://app.raa.se/open/fornsok/>. Sök med L-nummer ovan.

Myresjö gamla kyrka med sin för tiden typiska romanska absid. Foto: Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLEN

Ute i landskapet finns massor att upptäcka! Länsmuseet presenterar här smakprov på sevärdheter i Jönköpings län med utgångspunkt i kulturmiljöer och kulturarv.

Här finns välkända kulturminnesmärken såsom Habo kyrka och domarringarna i Smålandsstenar, men också mer okända pärlor såsom flottningsslämningarna i Valån och Stengårdshults kyrka. I länet finner vi många spår efter forna tiders människor och verksamheter, allt ifrån slott- och herresäten till övergivna vägbanor och odlingsrösen i skogsmark.

Vår tanke med Smultronställen är att det ska locka till utflykter i kulturlandskapet – där finns vår historia, som tar sig olika uttryck i den fysiska miljön. Det är ett arv värt att uppleva och värna. Under rubriken Smultronställen kommer vi allteftersom fylla på med ännu fler sevärdheter, både för länsbor och långväga besökare. Ju fler som upptäcker dessa pärlor, desto större möjlighet att de bevaras för framtiden.

FAKTA

I Jönköpings län finns över 40 000 registrerade fornlämningar, 87 riksintressanta kulturmiljöer, närmare 130 byggnadsminnen, ungefär 150 kyrkor, 100-talet hembygdsgrändar med samlad äldre bebyggelse, ett stort antal industrihistoriska miljöer samt två kulturreservat. Därtill finns också ett stort antal kulturmiljöer med bevarandevärd bebyggelse. En del av dessa kan man få information om via länsstyrelsens och kommunernas hemsidor. Man kan även hitta beskrivningar via de olika hembygdsföreningarnas respektive sidor.

BRA ATT VETA

Tillgängligheten till de olika smultronställena varierar. En del är välskyltade, enkelt tillgängliga och uppfyller krav på parkeringsplatser etc. Andra kräver mer av besökaren, kanske behöver man gå en längre sträcka för att nå sitt mål, ibland är det snårig skog och väl framme möts man kanske av en trasig skylt (om det ens funnits någon). Platserna bär dock alltid på en spännande och intressant historia.

Notera också att många av de kulturhistoriska byggnaderna är privatägda och endast tillgängliga för exteriör beskådan. Respektera privat tomtmark. Många kyrkor är öppna sommartid. Under andra tider på året brukar man kunna kontakta kyrkvaktmästaren som öppnar upp.

